

Передплата

на «РУСЛАНА» виносять:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очі і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — з Руславових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-їй пополудни.
Реданція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорулицьки). Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Реклямації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Новорічні дневникарські погляди.

(X) З нагоди нового року н. ст. висловлюють дневники всяких сторонниць свої погляди про політичне а особливо про парламентарне положенє, яке все стоїть на першій пляні. Взагалі називають рік 1902. роком рішаючим, критичним в внутрішній австрійській політиці. Один півурядовий дневник подає програму уздоровлення відносин, вказуючи на недалекі чехо-німецькі переговори, які міродайні сторонництва повинні вважати яко рем спасеня. Грозу обструкції треба конечно відвернути від парламенту. Лише мир поміж Німцями і Чехами може наче нечно забезпечити житє парламентови.

Навпаки один консервативний дневник висказує сумнів, чи поведе ся довести чехо-німецькі переговори до якогось успіху. Вже тепер агітація скрайних елементів намагає ся настроїти виборців проти сих переговорів і тим стероризувати миролюбивих послів. Дятого ледви чи були би покликаними до помиреня ті, що мають мандати, навпаки треба би утворити ареопаг з людей незалежних від впливів виборців. Сей ареопаг творив би прибічну раду правительства, яке би мало взяти в свої руки помиренє. Також неналежало-б забирати ся до рішеня всіх питань нараз. Випадало би утворити національну прибічну раду споміж давних послів, членів палати вельмож, мужів з адміністрації і мужів науки. На останку додає сей дневник: «Чергу питань, які мали би бути рішені, мало би означити правительство з огляду на те, щоби парламент став спосібним борювати і з одгляду на більшу можливість переведеня і полагоди спірних питань. Підчас переговорів мали би національні сторонництва зобовязати ся до роз'єму, то значить до позитивної роботи. На се не потреба було погрози міністра-президента, щоби зрозуміти, що парламент, котрий нічого не робить і робити не хоче, мусить бути усунений; позаяк перестав бути позитивною для держави інституцією, а став небезпечним для держави».

Головний орган німецьких лібералів обговорює способи, якими можна би вийти з пересиленя і сподіває ся, що мимо непорозумінь не прийде до катастрофи, яка була би для всіх шкідна. Абсолютизм не може спасти держави.

Соціальні демократи вважають найвідповіднішим ліком на все заведенє загального, рівного і безпосередного права виборчого.

З нагоди нового року висловив також віцепрезидент ради державної Кайзер свій погляд про положенє. Він виводить, що деякі верстви населеня небогато бачать хісна в теперішнім парламенті, а сподівають ся від абсолютизму економічного і національного поліпшеня. Може й поведе ся се успосібленє хвилево використати, однак на довго є абсолютизм в Австрії неможливий. Є обовязком парламенту су проти грози приспінити роботу почутем

обовязку і безкорисністю та поправленим регуляціоном. Се була би похибка, наколиб правительство удержанє конституції робило зависимим від успіху чехо-німецьких переговорів. Др. Кербер повинен здобути ся на рішуче становище супроти чехих домагань.

Також староческа Polik заговорила про положенє і виступає проти тих, що бажали-б вину за все звалити на Чехів. Наколи дійде до застанови конституції, поки народи будуть домагати ся парламенту на иньшій основі, тоді буде обовязком правительства в тім новім парламенті управилити традиційні відносини між більшостю а меншостю. Для д-ра Кербера має однак мабуть австро-угорська цлова тарифа важнійше значінє як чехо-німецькі переговори. Відносини між Австрією і Угорщиною заострюють ся. Може бувша парламентарна більшість доживе ще сего вдоволення, що ті, котрі підкопували підвалини парламенту, будуть за се покутувати.

Narodni Listy зазначають, що 1901. рік скінчив ся недобором політичним. Се правда, що рішенє чехо-німецького питання є услівем приверненя мира, однак сей дневник не обіцює собі нічого по тих переговорах.

Pester Lloyd стає на тім становищі, що загальний вислід угоди з Уграми мусить остати ненарушений. Угри очевидно не можуть зацінювати і не можуть згодити ся на стабілізацію квоти. Австрія змагає лише до того, щоби угода випала гірше для Угорщини. «Австрійська державна криза», що вже перестала лякати австрійські сторонництва, тимменше може бути пострахом для Угорщини.

Угорський міністер-президент Сель в своїй новорічній промові вказав на потребу спільности Австро-Угорщини і остерігав рішучо перед розривом. Розрив є вправді любимою думкою угорських загорільців, але колиб до того дійшло, вийшло би се на шкоду Угорщини. Коли солідарно злученій Австро-Угорщині трудно буде рішучо відперти цлові домаганя Німеччини, то відокремлена Угорщина була би немечна супроти німецької тарифи і відчула би її вельми болючо, позаяк тут передовсім розходить ся о аграрні інтереси.

В справі подій на львівським університеті.

(З причини «причинків до історії сецесії русько-української молодіжи з університету львівського»).

Вже з наведених фактів I—XIX видно, що інформації п. міністра просвіти були недостаточні і односторонні не тільки тоді, коли в телеграмі до львівського сенату 19. падолиста 1901. казав академиків, які відбули віче 19. падолиста 1901. о 12. год. в полудне, карати як найострійше, але і тоді, коли відповів на інтерпеляцію послів Романчука і тов. з 12. грудня

1901. в справі приключень — а львівським університеті.

Особливо п. міністер просвіти сказав тоді*):

1) «Доки на університеті львівським не настануть «спокойні» взаємини, є річно неможливою, що небудь вдіяти в інтересі руських студентів».

Чи ж тепер не є спокій на університеті львівським? Щож перешкаджає п. міністрови просвіти не тільки що небудь зробити в інтересі академиків-Русинів, але їм дати належну по справедливости можливість повороту і дальшої науки на львівським університеті?

2) «Не академічні влади атакували, але радше они були атаковані». Вже лиш з части фактів, наведених в «Руслані» від I до XIX видно, що не академики-Русини атакували, тільки они були атаковані.

3) «Трафляло ся, що декан богословського відділу відмовив прийняти індексів і націоналів по русько-українськи вповнених; але — завдяки готовости властей академічних, вже узгладнено бажаня академиків Русинів». Отжеж академічні влади, то є сенат університетський, ані «колегія професорів відділу теологічного» в сю справу цілковито не мішала ся. Сам декан о. др. Фіалек зволікав з випсами цілий місяць — і на кінци вислав вправді академиків на богословський відділ, але що сказав в письмі до ректорату руської дух. семинарії? «що лиш *вишково* богословів на сей ніорік записує (факт II, «Руслан» ч. 276).

4) В уступі відозви сенату: „Zachowanie się wasze***) panowie, spokojne i poważne, ale zarazem nacechowane stanowczą gotowością do obrony powagi i przywilejów naszej Almae Matris w duchu uroczystych ślubów, złożonych w chwili, gdyście otrzymali godność akademickiego obywatelstwa, wzbudzi pamięć o obowiązkach posłuszeństwa ustawom akademickim w sumieniu tych waszych kolegów***), którzy o nich zapomnieli» — не можна добачити наміру наущеня части студентів, а то польських, до борби против академиків-Русинів».

Хто польську мову добре знає і хто знає добре обставини, в яких се було до молодіжи університетської (руської і польської) у Львові по 19/11 1901 сказано і проклямовано, сей ані на хвилю не буде в сумніві, як Поляки-академики мали розуміти „*stanowczą gotowość do obrony powagi i przywilejów „naszej Almae Matris»*».

5) Дальше п. міністер просвіти сказав: «Твердженє, будьтоби польські академики прийшли 3. грудня 1901 до львівського університету навіть уоружені, щоби Русинів-академиків побити, є тільки простим твердженєм, котре з одной сторони з тою самою рішучістю заперечують, як з другої сторони его ставлять».

Як звісно, були Русини-академики глибоко зобиджені поведенєм деканів о. д-ра Фіалка і проф. Твардовського в своїх святах, патріотичних українсько-руських почуваннях; зразило Русинів-академиків дуже недодержанє слова із сторони С. М. ректора д-ра Ридігера що-до введеня на університеті русько-українських друків і що-до пошанованя русько-української мови із

*) Глянь «Gazeta Lwowska» ч. 290. з 17 січня 1901.

***) Поляків-академиків.

****) Русинів-академиків.

*) Глянь «Руслан» чч. 274—285.

сторони університетських функціонерів. Зразило Русинів-академиків дуже нетактовне ба й нападливе поведіння проф. Твардовського і університетської прислуги на вічу 19/11 1901. Академіки Русини надіяли ся зовсім оправдано, що із сторони сенату вийде якесь задостівдіння обидженим Русинам-академікам. А тут виходить проклямація сенату до молодіжи університетської, положено корону на всі обиди, які Русини-академіки до тепер мусіли зносити.

(Конець буде).

3 країни нужди і здирства.

(Зі справ фундації скарбківської в Жабю).

З діда-прадіда посідали Ів. Палійчук і Ів. Сьопенюк преспокійно свої ґрунти і ніхто їх в посіданю не непокоїв. Аж м. р. сподобали ся Валішеви, управителеви дібр скарбківських в Жабю, відмежувати ґрунти гуцульські і прилучити їх до фундації ґр. Скарбка — без дозволу суду. Гуцули не мали ніодного візвання судового а тим менше ореченя, але то в Косівщині, то може й без того обійти ся.

Відмежованє гуцульського ґрунту до фундації скарбківської означували то нативними паликами, котрі гуцули зараз вимітували, то палесами на смереках, котрі гуцули зараз нищили. По таким посіданю «правним» почала прислуга фундації поволи вигонити маржину гуцульську з толоки, а описля зашанований гуцулами ліс рубати. Гуцули з початку не давали ліс рубати, та вкінці зацятькали їх робітники підступом: «то ще сараки не візначно, чий ліс, може коли наддадуть з фундушу (фундації скарб.) не спируйте нас рубати» — і простодушні гуцули втратили посіданє.

Спирали ся з фаґасами фундації скарбківської небезпечно, бо вони навіть несуперекаючих ся не лишать в супокою. Сего року побили ті фаґаси двох слуг віита з Гринева, а одного з них звязаного провадили під загрозою «як бие хотів тькати, то ть застрілим як жерву» (пса) поверх 50 км. до «арешту», розуміє ся не судового а фундації в Жабю!

Коли у весні м. р. гуцули побачили, що «фундуш не наддає» а противно ще одного з їх сусідів Козму Готича хоче з хати з дрібними дітьми прогнати, гуцули яли не давати ся — і дістави провізорію «на ґрунт».

Провізоря відбула ся, як кажуть гуцули, 16/7 1901, хотя вирок виданий 17/6 1901. Гуцули жалать ся, що «на провізорії не питали ні нами ні нашими сьвідками а у резолюції (ореченю) кажуть, що ми мали до протокулу казати, що ми w posiadaniu od kilkunastu lat, а ми з діда-прадіда в посіданю. Ми їх не розуміли а вони нас не розуміли — просто німота».

Вивести або не вивести провізорію, мали гуцули радитись свого дідича! «Та хоть бих були хотіли вивести провізорію, то не мали-х за що таку дорогу провізорію вивести, бо маєм лише по коровинці, а у Гатича і поросяти нема».

Що провізорія дорога, то можна повірити, бо у «выroku на Ів. Palijczuka i Maryę jego żonę до ч. С І 143/14 з 17/7 901 суд начислив 106 К 60 с. а на Івана Сьопенюка до ч. С 144/14 101 К, хоть оба засуджені сидять о межу з собою — в місцевости віддаленій від осідку суду щось 12 км. і мали провізорію одною і тою самою днини і години! Після завірювань судовиків навіть і в случаю, колиб gzeszczynawca був з дальшої сторони як з Ясенова гор., се троха за drogo!

При тій нагоді оповів мені Ів. Палійчук ще одну цікаву справу, можливу лише в Косівщині за старостованя п. Сабата. «Пок. мій дедя Яків заплатив Пшибиловському (дідичови Криворівній) 51 зр. спорности (укований гуцульський термін на неналежну драчу). На то є дес квіт. Пшибиловський казав нашим людям так: Перед сервітутсков комісієюв паслим і уживалим пасовиска у воросі (спільно) і пани платили за вас податки. Тож і я за вас платив, тож зверніт мені моє. Такої спорности набравсь Пшибиловський дуже много від людей. Один тільки Козма Максимюк спер (опер) си й не дав. Він один зміж нас був мудрим, тай пан го до суду не подавав». — Се можливе. Могли дуки жидівські Шісель, Дрок і др. дістати відписанє залеглостей податкових на 300 і більше зр. jako nieściągalne — могли в Ясенові гор. такому покійному Кропивницькому дозволити послідню корову забрати у вдовиці з 7 дітьми за zaległość 3 зр. 50 кр., де решту грошей за корову (66 зр. 50 кр.) не вдовиця з сиротами, а ferbel w kasynie з'їв, — то можна було стягнути тисячки такої «спорности» у гуцулів».

У місячнику політичним та суспільним «Przeгляд Wszeczpolski», який виходить у Львові від кількох літ, подибуємо статю «Sprawa ruska», яка недвозначно висказує бажаня і цілі сеї частини польських політиків, що не шукають сили у власнім народі, не ставлять собі за ціль освідомити та піднести широкі верстви польского простолюдина, а скермовують цілу свою енергію на експанзивну політику, поводячи ся мріями історичної традиції колишньої Польщі od morza do morza».

«Історично — сказано у згаданій статі — справа руска зачинає ся в польській політиці від Казимира Великого — і як-раз в сім краю, який нині називають Галичиною, і якого знатна часть була відвічною польською спадщиною або бодай спірною територією. Оддичавши червону Русь, Казимир утверджував в ній польський вплив осадництвом, фондованєм городів і костелів, заведенєм внутрішнього ладу. За его приміром ішла через два віки польська колонізаційна політика і культуральна праця на Червоній і дальній Русі».

А переходячи до нинішних часів, безіменний автор каже: «Якийсь галицький політик, для якого польська справа містить ся в границях «тіснішої вітчизни», якого народні стремлєня не переступають Збруча, міг би думати про спольщенє Русинів, але не політик, для якого Польська розтягає ся від Одри до Дніпра, а від Балтика не лише до Карпат, але навіть до Чорного Моря, і який в своїх розумованях і в своїй діяльности завжди має сю цілість на думці».

Отже не польонізувати Русинів та Литвинів радить сеї «всепольський» політик, але колонізувати, щоби на цілім просторі колишньої — і то номінальної — Польщі, польський елемент становив, на взір теперішньої східної Галичини, верховодячу верству між сірою повению рускої та литовської черни. Тепер вже не час на клич городельської унії «wolni z wolnymi, gówni z gównymi», бо нема руских князів і бояр, яких він одушевляв, а лишили ся «rezuny» Хмельницького. Нинішня Русь надто відбігла національно і культурально від Польщі, а сю культуральну відрубність підпомагали і зміцняли самі Поляки своєю нерозумною політикою».

Поминаємо історичні виводи сеї статі, які

АНТІН КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Артистичні душі.

Він і вона в кріслах другого поверха:

— От, таке то на сьвітлі!

— Знаєш, Юлю, мені здаєть ся, що се неймовірне. Таких хйба звіврів нема між людьми.

— Ой, чому нема! Всіх є їх повно. Нині наприклад привели до нас до суду жінку, що зарізала чоловіка, а потім порубала його сокирою в дрібні кусні. Чому би не було! Всюди є їх повно.

— А може?.. Лише, що ті в житю не видають ся нам такі страшні, як ті на сцені.

— Може й так... Але найгірше те, що чоловік надивить ся цілий день на таку силу всяких злочинів, начитас ся таких мерзких актів, що вечером хотів би відотхнути, хотів би забавити ся... Йде до театру — розірву ся. А тут, маєш тобі, на!.. Таке саме...

— Відний Юлюку, змучений...

— Ще й як змучений... А то як завяли ся, грають самі опери і драми. Так якби то люди не хотіли забавити ся, засьміяти ся, забути про журбу... Не було то, як за давнійшої дирекції!.. Чоловік мав що другий день оперетку, або фарсу. Такі комедії, як торік, то розумію! І не думаєш було, і не змучиш ся, а усьмієш ся до розпучу!..

— Справді, що теперішня ди-

рекция театру хоче замучити всіх на смерть.

— Або й та музика в антракті! Замість заграги якого людowego вальчика, вони завели таке, що іно плач!.. Ей, ходім ліпше перейти ся, вїж маємо слухати тої «глубокої» музики...

На кріслах третього поверха:

— Знаєш, Леську. Я не можу прийти ще до себе.

— І я... Мене потрясло се страшно. Я не сподївав ся, аби се така чудова річ.

— Ні, я не міг би бути артистом. Нині Корчинський... Леську... ти бачив той його рух, як він наставляє голодним дітям свою грудь: «Маєте, їдьте мене, їдьте...» Знаєш, се було щось такого славного, такого величнього. Не віддати сего як слід, було би прямо профанацією штуки, було би збезчещенєм автора і його думок... Я не підняв би ся ніколи такої трудної задачі, віддати сю рою...

— Або потім та душевна боротьба його. Та розпуча, коли він бачить, що мусить утратити своє чесне імя, що мусить пустити ся на злочин... Се щось величявого. Ся боротьба людини з обставинами, боротьба «Я», того чистого, незабруканого вічим сумління з почутєм обовязку — ратувати загибаючу з голоду родину.

— А та його жінка! Та відьма, що побільшає його муки своїми до-

корами, коли він бореть ся із собою, коли хоче не дати ся, а так не може...

— Дуже добре, дуже добре віддала ту демонську сцену, коли вона намовлює його до злочину. Той придавлений її голос, де вона сичить аж... а ті очи, ті чортячі очи... Ні, знаєш, я прямо одушевлений штуюкою і грою...

— Хтож не одушевляв би ся тим...

— ...Чуєш, музику?..

— ...Ні, не видержу, не видержу...

— ...Ні, справді, щось такого... Що за славний помисл! Достроїти антрактову музику так відповідно до акції. Прошу тебе, аби хотів, то не може поміж актами вийти із настрою. Бачиш, як піднесе ся куртина, мусить застати тебе під вражінєм подій попереднього акту. Справді гарно...

— Я дивую ся лише, як онті люди можуть виводити себе нарочно з настрою, виходячи підчас антракту.

Молитва вірних.

Велика понура церков набита людьми, що так і клячуть на вколїшках і молять, благають:

— Помилуй нас Господи!..

— ...В грісі родили ся ми, в грісі жиемо, бо грїх наш батько і грї-

хом наш син!.. А за прощенє грїхів наших — Господу помолім ся...

— Помилуй нас Господи!..

— ...Житє нам дав Єси, о Господи... У житю щастє нам сотвори і роскоші! — Про се Тебе Боже наш просим...

— Щастє і роскоші подай нам о Господи!..

— ...Тож на ворогів наших зішли смерть і муки на сїм і на тім сьвітлі! — Про се Тебе Боже наш просим...

— Смерть їм подай, о Господи!..

— Муками надїли їх о Господи!..

— ...Щастє на дім наш зішли, здоровлє на челядь і худібку, урожай на поля наш! — Про се Тебе Боже наш просим...

— Щастє домови нашому подай Господи!..

— Здоровлє челяди і худібці нашій подай о Господи!..

— Поля збіжем! зароди нам, о Вселаскавійший наш Господи!..

— ...Бо Ти єси Батько наш терпеливий, Творець наш ласкавий, Суддя справедливий, Добродїй-Опїкун наш милосерний — Небесний наш Отче!.. Себе і сімю нашу і достатки ми Тобі в оїкую віддаємо...

— Тобі Господи!..

— ...Щоби Ти грїхи нам прощав наш і щастєм, роскошами житє наше надїляв, ворогів наших караючи, з опїки не випускаючи? своєї нас і всього нашого — нині і все і вівіки віків...

— Амінь!..

представляють Русь дикою країною, у яку спровадило Польщу посланництво ширеня католицизму і західної культури, але наведемо разом з автором кілька примірів т. з. «польської сентиментальності»:

«До послідної хвилі не лише ми дозволяли на рушене ся польского населеня у східній Галичині і на перехід єї на грецький обряд (?), але самі улекшували сей процес, вноуючи в них переконане, що руский язык — се хлопска мова, а польский — се паньска мова. Польска шляхта у відносінах з польским (!) населенем — як значує свьіжо видана в Тернополи відозва — уживає з засади руского языка. Ми не старали ся зовсім о зміцнене народної свьідомости в польский населено на Русі; досить пр. сказати, що у східних повітах, в яких мешкає 40 до 50% Подляків (!), як пр. теребовельский, скалатский, до недавна не було зовсім людских читалень польских, а і нині можна їх почислити на пальцях. Ми не дбали — дотичить се рівно польської суспільности, як і духовенства — про релігійні потреби польского населеня латиньского обряду на Русі і доперва в послідних часах можна завважати деяку ревність, зрештою недостаточну, в справі помноження числа костелів і римо-католицьких парохій. Самі ми причинили ся до виданя закау переходу з одного обряду на другий, закау, з якого руске духовенство нічо не робить собі, а який лише стісняє польске духовенство (як-раз противно — Ред.). Ми дозволили на видане безглузого закона шкільного, який допомагає до рушеня польської дїтвори у східній Галичині; не досить на сїм, ми заложили і удержуємо більше людских шкіл руских чим польских (!), хотий населене, уживаюче польської мови, є близько о мільон більше».

(Конець буде).

ПРОСИМО ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ!

НОВИНКИ.

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. Анастасій; рим.-кат. Тита — В неділю: гр.-кат. Трофима; рим.-кат. Емилиї.

— **Кс. архиепископ Теодорович** прибвч вчера зі Станиславова до Львова. На залізничім двірці витали єго іменем вірм. капітули кс. Давидович а іменем диецезан пос. др. Николай Кшиштофович.

— **Відзначеня та іменованя.** Проф. Вінк. Захвешевский в Кракові і Тадей Войціховский у Львові одержали титули радників двора.

Міністер скарбу іменовує в прокуратурі скарбу у Львові радниками скарбовими секретарів: д-ра Стан. Гофмокла, д-ра Горшовского, д-ра Волод. Івясечку; секретарями іменовані ад'юнкти: др. Левицкий і др. Ерн. Манчель, а ад'юнктами іменовані канцелісти: др. Стефан Желехівский і др. Фр. Інґлар. — Судові ад'юнкти: Ів. Червіньский з Ходорова перенесений до Львова, а Фр. Борта з Краківця до Ходорова.

— **Асистенти ветеринарних академій** будуть від тепер так само платні як асистенти на університетах, т. зв.: Асистент ветеринарії буде поберати річно 1.700 К; по 3 літах служби 2.000 К річно, а по 9 літах 2.300 К.

— **Крадїжа «польских риб».** «Dziennik polski» пише, що Німці коло Торуня загородили Вислу і не пускають «польского» осетра в гору ріки. Таким чином віднин осетр не дістане ся поза границі Німеччини, хіба — як «Dz. p.» думає — перескочить сїть. Сумно але правдиво.

— **Св. Отець** приймає оноді на аудієнції визначних католиків з Франції і заявив їм, що закон о конгреґаціях є найтяжшим замахом на релігій, який коли небудь приключив ся у Франції. Франції грозить схізма — а одиноким способом, аби сему зарадити, є піддержуване групи конституційної при виборах до парламенту.

— **Військовість і суд.** Прокуратор цофнув внесене зажаленя неважности проти приговору в процесі Регера, Вітика і товаришів. Таким чином увільняючий приговор є правосильний і справа ген. Гальґого з дивнікарями покінчена.

— **Замах на мікада** Frankfurter Ztg. доносить з Токіо, що Німець Шоран виконав замах на япаньского цїсаря. Близших вістий нема.

— **Страшний злочин.** В селі Завишні коло Сокала вирізано цілу жидівську родину. Батько родини одержав кілька ран в живіт і груди, але другого дня, заки сконав, подав ще імена злочинців.

— **3 жіночих кругів.** З Відня доносять, що в тамошнім мельдунківім бюрі дирекції поліції будуть заняті виключно самі женцини яко маніпулянтки.

— **На купно друкарні для Парани** жертвували на руки комітету: пп. М. Медіцкий К 20, др. Яр. Кулачковский 5, проф. Грушкевич 10, В. Гресяк 6, оо. В. Небиловець 6, Н. Анастасіевский 1, А. Кадайский 2, рясівскі Русини через п. Ю. Стефановича 850 (другий раз), складка у Шнайдра 11 (оо. Ковч, Бурачок, Ганацкий, Войнарский, Навроцкий, пп. др. Сафїян, Павлиц, Грозик, Н. Н. по 1, о. Фолис 2). — Датки льокує комітет на вкладкову книжочку ч. 1799 в тов. «Дністер», куда просто можна надсилати жертви. — *Т. Рєвакович, Гр. Грозик.*

— **Міліонери.** Послідний білянс маєтку барона Альберта Ротшільда виказує квоту 11 мільярдів 116,594,672 корон. Коли приймемо 4% доходу від сеї квоти, то Ротшльд має річного доходу 440 мільонів корон, або 1,200,000 корон денно, 50,000 корон на годину, 833 кор. на минуту, а 13 корон на секунду. Маєток Ротшільда зложений в ріжних підприємствах. Ренти маєвої має Ротшльд 124,264,000 корон, 4%-ової австрійської ренти коронової 128 мільонів, угорської ренти золотої 122 міль., залізничних облігацій 22 міль., 4%-ової угорської ренти золотої 121 міль., лютової ренти 70 міль., срібної ренти 290 міль. Дальше має Ротшльд 25,5000 штук акцій держ. залізниць, вартости 180 міль. корон, 120,000 акцій кредитового заведеня, вартости 80 міль., 1,231 міль. французских валворів, а 2,374 міль. анґлійских валворів. Прочий маєток групує ся в копальнях нафти, золота і в недвижимоствах.

З таким богачем нема що міряти ся. А звернемо ще увагу, що париский і льондонський Ротшільди майже так само богати, а майно цілої родини Ротшільдів вносіть 27 мільярдів корон. Всі головні держави Європи сидять в кишнях Ротшільдів і платять їм проценти від державних позичок.

— **Потрібний закон.** Сойм в Норвегії ухвалив закон, на основі якого кожда дівчина, що хоче вийти замуж, муєть перед вінчанем предложити свьідочтво, що уміє варити, шити та що розуміє ся на господарстві. Без сего свьідочтва не дістане слюбу.

— **Хліб будучности.** В Вествалі ніхто не їсть иньшого хліба, як лице так званий хліб Сімона. Сей хліб робить ся в такий спосіб: Збіже (жито або пшеницю) вивозить ся елеватором на третій поверх пекарні до великих бочок і зливає ся єго теплою водою. Коли зерно під впливом води змякне, переходить на II поверх до млинків, де розтирає ся з грубого на-раз. Мука (зглядно тісто, бо зерно було мокре) летить під прасу на I поверх, і виходить вже в бохонцях. Бохонці саджає ся до печі і по кількох годинах хліб-готовий до їдд. Хліб Сімона має бути найпоживнійший зі всіх родів доси вироблюваних, визначає ся смаком і милим запахом.

— **Адвокат і духи.** В Парижі відбуде ся небавом сензаційна розправа против адвоката, котрому духи нагнали клієнтів. Спершу адвокату поводило ся лихо, але він війшов в зносини з ворожками та ворожбитами, а сї «за порадою духів» справляли своїх клієнтів до згада-ного адвоката. Але про се обманство дізнав ся суд і запросив адвоката на розправу проти него самого, а яко свьідків покликав ворожбитів.

— **Ц. в. Дирекция залізниць державних у Львові** оповіщує:

Північно-німецько-галицько-полуднево-західно-росийский рух граничний. З днем 1. січня 1902 увійде в житє додаток I до тарифи часть II, зшиток I.

— **На книжочку владкову Товариства взаїмн. кредиту «Дністер» ч. 1800.** на фонд академічної молодіжи видлинули дня 31. грудня дальші жертви: о. др. М. Конрад катехит в Золочеві, складку молоденького руского покоління 7 К 40 с., Ад. Грабовеньска, Долина 20 К, даток за грудень 10 К, і за сїчень 10 К), о. А. Рибак Утіховичі зі скарбони церковної в Жидовичах 4 К, о. К. Фацевич Стрільска нові, складка від д-ра Гриневича 5 К, від Н. Н. 2 К, від Купця Кадайского 2 К, від Н. Н. 1 К, від Н. Н. 2 К, від Н. Н. 1 К, разом 13 К; В. Проскурницький за сїчень 4 К, члени Читальні в Якимчичах 9 К 20 с., Ф. Соленевичкий Тернопіль 2 К, А. Шелїга, Шишківці 2 К, о. В. Кондрацкий Судова Вишня, складка від себе 10 К, від Анелї Мазикевич 4 К, від дїтий: Дениса Генї і Любки Кондрацких місто деревця різдвяного 6 К, разом 20 К; о. Т. Кекиш Дусанів від себе і парохіян 20 К, о. Ем. Лопушаньский Медуха, складка: від себе 2 К 30 с., від А. Маркевича 2 К 08 сот., від членів читальні: Г. Вітовского 1 К, М. Вітовского 1 К, 04 с., від Д. І. Вітовских 50 с., від П. А., П., О. Вітовских, Ів., К., Й. Ярицких, К. Фацевича, Г. Зіника, С. Соколовского, Г. Сабадаха, П. Леника по 40 с., від Якіма, Андрея, Данила, Матвія, Михайла, Олександра Вітовских, А. Ярицької, В. Цівки, М. Цівки, Ф. Баґрія, Д. Ромашка, Г. Ткачука, М. Дейнеги, В. і А. Цівків по 20 с., від А. Рудого 30 с., від Ю. Ярицького 10 с., від П. Ярицького 04 с., від Н. Вітовского 1 К 04 с., від парохіян 21

К 19 с., разом 37 К 39 с., з допискою «Нашим славним Братям Борцям за смілу борбу о подоптані і на кождім кроці іґноровані права Руси-України!», Брилівский Львів 100 К, М. Лаврук Іскас 4 К, Людомірко Підляшецкий Гладішів 4 К, Лідя Оноферківна Голешів 10 К, Й. Данилюк Львів 1 К, Ів. Цюман Львів 50 с., о. Д. Розлуцкий від Ів. Бурки селянина з Жолчева 2 К, Ос. Гаврилович Уґринів середній 1 К, разом того дня 261 К 49 с.; з переносу 26.786 К 49 с. Загално по день 31. грудня 1901. р. вплинуло 27.047 К 98 с.

Дня 1. січня 1902 вплинули дальші жертви: о. Л. Волянський Воля яс. 10 К, о. Гр. Чвартацкий Печенія 1 К, о. Ів. Головкич, Спас 10 К, др. З. Левицкий Коломия 10 К, о. Й. Заремба Теплиці 5 К, В. Янович в Луці 10 К, Руска Бєсїда в Тернополи 3 К 04 с., др. Дроздовский Нове село, за сїчень 5 К, парохіяне з Шнирова 4 К 10 с., Гр. Питляр Броди і рата 5 К, о. В. Петрушенич Калущ в місто желаня веселих свьят і нового року, від себе і парохіян 40 К.

(Дальше буде).

По день 2. січня 1902. р. включно вплинуло 28.187 К 97 с.

— **Вісти з перемискої епархії.** В пропозицію прийняті оо: на Хлілі дек. комарняньского: Сим. Борис, Ів. Ціцькевич і Нік. Полянський; на Пулави дек. яслиского: Стеф. Та нович і Ром. Копистяньский; на Долина дек. біцкого Ал. Дуркот; на Ступницю дек. мокраньского: Ів. Лебедович, Теод. Крушинський, Сим. Чижович, Ів. Ціцькевич і Лев Саламон; на Ролів дек. дроґо-біцкого: Йос. Винницький, Алекс. Коцюба, Анат. Хіляк, Сава Ломницький і Лев Стецїв; на Любелю дек. жовківского: Тим. Дорош, Ів. Радецкий, Лев Пясецкий, Вол. Гойдиш, Юл. Гумецкий, Март. Миколайчук, Ів. Ціцькевич і Лев Набак; на Наконечне дек. яворівского: Ром. Кмицикевич, Макс Зятік, Пет. Гумовский, Ів. Сорокевич, Юр. Вербицкий, Юл. Негребецкий, Йос. Винницький, Вол. Венґринович, Лев Пясецкий, Юл. Яремкевич, Пет. Лученко, Вол. Коритовский і Евґ. Монцібович; на Глумчу дек. бирчаньского: Мих. Скродцкий, Вол. Коритовский, Ор. Копистяньский і Мих. Демцьо; на Махнів дек. угнівского: Вікт. Мазикевич, Тим. Дорош, Ром. Кмицикевич, Вол. Насальский, Адрия Леонтович, Нік. Осміловский, Арт. Мельник, Ант. Слобський, Вол. Калужняцкий, Вас. Волошинський, Вол. Венґринович, Лев Пясецкий, Вол. Гойдиш, Лонг. Тустановский і Конст. Николаевич. — Презенти дістали оо: Конст. Вандзілк на Лімну дек. жуковиньского, Ів. Заяць на Хміль дек. затварницького, Мих. Попель на Лшів дек. жуковиньского, Маріян Антоневиц на Шумяч дек. височаньского. — До канон. інституції на Королеву руску візваній о. Емил. Венґринович. — Відзнаки крилошанські одержали оо: Генр. Полянський, парох в Папорті, Сим. Колодїй, парох в Воли миховій, Ант. Бєскид, парох в Тарнівці, Іларій Туна, парох в Ляшках муров., Ів. Шемердяк, парох в Гуменці. — О. Ів. Жарский, парох в Глумчі іменованій ордин. відпоручником до ц. к. ради шкільної окружної в Рєзові. — Завідателства дістали оо: Вол. Обушкевич в Балачах, Ор. Копистяньский в Лубній. — Правительство продовжило дотацию з реліг. фонда на дальний один рік для сотрудиників в Стебнику Дахнові, а призволило на таку саму дотацию для маючого ся надати сотрудиника парохови в Верхраті.

Телеґрами.

Відень, 3. січня. Цїсар санкціонував ухвалений галицьким соймом проект закона в справі дозволу громаді м. Нового Санча на побір дорогового мита.

Відень, 3. січня. Долішно-австрійский сойм ухвалив вчера піврічну бюджетову провізорію.

Гайнпрон, 3. січня. Бюро Райтера доносить: В Левкоп громадять ся Буря. В Вреде замічено бурську патрулю з геліографом. Девет має перебувати в Левкоп.

Берлін, 3. січня. Німецький канцлер Білов конферував вчера з австро-угорским амбасадором Шереніом.

Новий Йорк, 3. січня. Президентом кубаньской републіки вибрано націоналіста Пальму.

Новий Йорк, 3. січня. З Порт де Франце виїхав панцирний пароход з кількома генералами і 300 вояками до Венецуелї.

Пекін, 3. січня. Потверджують урядово, що в Нінксіафу замордовано місіонаря і навернених на християнство Китайців. Замордованим є імовірно Бельґієць Мей.

